

بەسەر چوو سەردە می سەفەرەکان

یوسف عیزەدین

سەفەر مەگە
چیدی نابینی
سیبەری ئەو دەریایە
بە یادەوهری تنۆکە سوپەرەکانی
زەمەن بارگای بوو
ئاستەمە بینینەوهری
سیبەری یادەوهری هەلۆهرینی
خشۆکە بیبالەکانی ئاسمانی
لەو حیکایەتانی
تنۆک تنۆک بە ئەسپایی
لەسەر لیوی زەمەن هەلدەخزان
ئەو حیکایەتانی بەشیک بوون
لەسولالەئە فسانەکانی باو
سیحرو تەلیسمی
چاخەکانی تاعوون
ئاستەمە بینینەوهری
نیوهرۆکانی رەنگپەرینی میتالەکانی خوی
لەنیو توانەوهری مەیینی
چاخەکانی هەلزان و رۆچوون
بۆنیو نەیینی کولبوونی
میلی کاتژمیرەکانی لم
پەنھانی رەگداکوئینی
کانزا ژەنگاویبەکان
بۆنیو لوغزی سینگۆشە بوونی
هەموو ئەو خەنجەرانی پاش کورانیان
لەزەردەپەری ئیوارەبەکا
بەخەیاڵ گەپانەوهری بۆ سەمەرەند
ئاستەمە بینینەوهری
چاخەکانی دۆزینەوهری سەیرترین ئیکسیر
لەئیسکی ماسیپە مۆمیاکراوهرەکانی

سەردەمى فېرەۋنەكان
ئاستەمە بېنىنەۋەى
سېپىدەى دۆزىنەۋەى تەلخترىن مەرھەم
بۇ رۇشنىكىدەۋەى پەنچەكان و
شىلانى ئەندامە شاراۋەكانى شەيتان
بۇ گۆرپىنى رەنگى پېست و چاۋو
ئاۋەلكراسى مەخلوقە بېرەنگەكان
بەسەرچوو
سەردەمى دابارىنى گەلاۋ
گەمەى گول و چاۋشاركىي خەيال
بەسەرچوو
ئەندىشەكرىنى چەندىن شەۋانى
شىنى ۋەك دەريا
بەسەرچوو
سەردەمى ئەۋ دەروازانەى
كەلەبەردەمىا رۇحى كەشتىە چارۆكەدارەكان
بۇ ھاتنى با
خەۋنپان بەشەپۆلەكانەۋە دەبىنى
بەسەرچوو
سەرگوزشتەى ئەۋ شمشىرانەى
بۇ خاترى بېنىنى خويىن
لەقوۋلايى ماجەراكانى جەنگا دەخەۋتن
ئىستا زەمەنى تىكشكانى خەۋنى ئەۋ كەشتىانەيە
كەرۇحى ماجەراپەرسى قەراسنەكان
لەخالئىكى ۋەستاۋى زەمەنا
بۇ زانىنى قەدەرى ئەژدىھاكەن خستىانە رى
ئىدى تۇ ئەۋ ئەسپە نادۆزىتەۋە
كەدۋا مىرى مەملەكەتى لەسەر گلا
ھىچ رىگەيەك ناتباتەۋە
بۇ سەر ئەۋ گۆمە نەبىنراۋەى
مىناتۆرە حەرامكرۋەكانى تى فرېدرا
ھىچ دەلاقەيەك

ناروانیتته نیو ژووره شووشه بئنده که ی میر
تابزانی چەند میننه ی سه یرتر
له ئاو و گول
له ویدا رامکرا
ئیدی ئه و کچه نابینیتته وه
که بۆ بینینی رۆحی بیابان
دوای کاروانی ئه ندیشه که وت
ئه و کچه ی
به بی ئه وه ی پی بزانی
له نیو جه رگه ی ده ریای لما
له ساته وه ختی روانینی بۆ سه راب
بۆ هه تا هه تایه ونبوو
ئه ی ئه و که سه ی رهنگی موسافیر
له رووکارت نیشته وه
سه فەر مه که
چاخی سه فەر که کان به سه رچوو
رئگه کانی ئیستا ده چنه وه سه ره یچ
تۆ ئیتر نه سلی ئه و مشکانه نادۆزیتته وه
که تاوانبارن به هینانی چله وشکه کانی حه قیقته ت
چیدی رئگه یه ک نییه
بچیتته وه سه ره رئگه ی ناشوینیک
له قه لا دیرینه کانی ئاو
جه نکه جوانه کانی خه ون
شارستانیه تی نه وه کانی قه ومی لوت
چیدی ئه و پیاوه نادۆزیتته وه
که به ره به بیان ره جمکرا ئیواره له خاچدرا
ته نها له بهر ئه وه ی ده یویست
له نیو کتیبخانه په نهانه که ی ئیبلیسا
ببیتته ئه فسانه کتیبکی نه نووسراو
به سه رچوو هه موو ئه وه ی که بوو
ئیستا زه مه نیکه له وینه
بۆ ناوینا کردنی ئیماژ ده گه ری

نابىستى
ھىچ مېتافورى رووداويك
تازمانى سەردى بېتە گۆ
بەو دېۋە دەچى
لەچاۋەپوانى فېرىنى بەردىكا توايەۋە
ھاۋشېۋەى عىفرىتىكە
نەزانرا بۆ لەقوۋلايى خورافەيەكا خەوت
ۋەك ئەو دوو بوۋنەۋەرەيە
بەرلەمىژۋوى كوشتن و
بەدرامابوۋنى ژيانى كوژراۋەكان
پېش لەدايك بوۋنى يەكەمىن بكوژ
بى ئەۋەى پى بزانن
يەكتريان كوشت
ئەمرو رۆژىكە بېدەنگ
ۋەك بېرەنگى خويىن
لېۋانلىۋ لەبېھوودەيى دەمارەكان
ئىدى سىبەرى ئەو دەريايە نابىنىتەۋە
بالندە كۆلەكان
پايزانىك بەسەريا ۋەرىن
لەساتىكا
تىشىكى دوايەمىن خۆرەتاويك
دەنگى ماسىيەكانى لەگەل خۆى برد
دلۆپە ئاۋەكانىش ھەۋرەكان لەخۆيانگرت
ئەى ئەو كەسەى ھېندەى بالاي موسافىرى
لەبەردەم پەنچەرەى سەفەرا
سەرەتاتكىي رېگە بېكۆتاكەن دەكەى
گوپرادېرە بۆ ھەموو ئەو دەنگانەى
كەپىت دەلېن ئەگەر بېۋى
جارىكى ترنايەيتەۋە
نېۋ كۆلانە دېرىنەكانى حەقىقەت
نابىنىتەۋە سەرو سەكوتى خۆلاۋى
مىرەكانى خەون

کۆشکه خه یالئییه کانی مۆلگه ی که پوو
ده لئین مه پۆ
تاببینی چۆن
هه موو ئه و کچه ئاوییه نه ی
له گه ل باران دینه خواری
به فه رمانی ئاسمان
له ئامیزی موریده کانی بیهووده بیا
هه ر به پروتی راده کشین
ده لئین مه پۆ
به سه رچوو
ساته وه ختی له دایکبوونی ئه و حه رفانه ی
له پشت زه خره فه کانه وه ده بوونه ده نگ
رۆژگاری ئه و وشانه ی له یاده وه ریا ده نووسران
ئه و دپرانه ی ده بوونه موسافرو
شاره و شار
به شوین په ره گرافیکا ده گه پان
به سه رچوو
ساته وه ختی فرینی ئه و نه و په سانه ی
له ئاسمانیکی گه رما باله کانیا ن هه لپرووکا
به سه رچوو
وه رزی ئه و ئاسکانه ی له پینا و دۆزینه وه ی
دارستانیک له شه به نگ
تائه به د بوونه په لکه زپینه ی
ئاسمانیک له هیچیتی هه مووان
به سه رچوو
سه رگوزشته ی گه پانه وه ی کاروانی
ئه و مه خلوقانه ی
سه رده مانیک بو هینانی خوی
به ریگه یه که ی نه زانراوا
گه یشته نه سه ر پردی سیراد
به سه رچوو
شه وانی ئه و حیکایه تانه ی

به بیّ حیکایه تخوانیش هر هه بوون
ده لّین مه پۆ
تۆ هانیبال نیت
به سواری فیلیکی بیده نکه وه
به نیو چاخه کانی به فرا سه فەر بکه ی
وه ک جه نگاوه ریّک له ته م
له گهل هه موو ته متوومانیک بیته دنیا
تۆ نه و نیت
تا له پیناو سپینه وه ی ناوی رۆما
کارتا جه یه ک له حه رفی نه زانراو
له ده ره وه ی زانراوه کان چیبکه ی
تۆ خوینی هیچ فینیقیه ک
به ده ماره کانتا ناگوزهری
تا به ریّکه وت
تویژاله لمی که نار بکه یته کریستال و
ده ریایه کیش له وه همی شووشه
بنخیریه کارتاج
تۆ ناتوانی وه ک هۆمیرۆس
له پشت ته لّخرین په نجه ره وه
بپوانیه موعجیزه ی زیندوو بوونه ی
نه و کوژراوانه ی
حیکایه تی مه رگی رۆژه کان ده گپنه وه
ده لّین مه پۆ
تۆ سببه ری نه و ده ریایه نابینیه وه
که هیشتا که خولبارانی نه بینیبوو
به سه رچوو
سه رده می سه فه ره کان
سه رده می خه یال
سه رده می شیعر و جوانی ومه ستبوون
سه رده می ناوازه رۆحیه کانی
سه دان قیساره ی نه رم
نه رمتر له لیوی شه هره زاد

دەلەين مەپۇ
لەيرەبە بۇ بېنېنى نەوھەكانى خۇل
بۇ خۇيىندەنەوھى مېژووى كىيويوونى ئەقل
لەيرەبە تا لە حېكمەتى ھەموو تۆبەكان بگەى
ئىدى بە ھېچ رېگەيەكا نەپۇى
ھەرگىز نەبېتە موسافىر و
تا ئەبەد سەفەر نەكەى
لەيرەبە لە گەلمان
لەلاى يەككە لە پەيكەرە جىوھىيەكانى
سەرکردەى خۇل
لەئىو مەئشەرى خۇل
لە خامۇشى باخچەھەئاسراوھەكانى
بورجى دەنگ و سەدامان رابمېنە
بۇنى رېنووسى بەرد بگە
بېوانە مېرى خۇلاويمان
بېنە چۇن ھەر لەيەكەم رۇژى بوونىەوھ
زمانى ھەموو ئەو خشۇكانەى بېرى
كەدەيانوئىست زمانە تەرەكانيان
لەخۇلى ئەو خاكە وەردەن
كەسەدان پىشتى مېرانى خۇل
لە دەرەوھى دونىاي باران حوكمىيان كرد
لەيرەبە لەگەلمان
چا و بۇ ھېچ ھەورى مەگېرە
بېر لە ھېچ بارانى مەكەرەوھ
خەون بەھېچ دلۇپە ئاويكەوھ مەبېنە
لەلاى يەككە لە پەيكەرە جىوھىيەكانى
سەرکردەى خۇل
ھەرەك وەستانى سەدان سالى ئىمە
لەحوزورى گەورەيى ئەوا
بېدەنگەر لە خۇل رابوھستە